

TEREPJÁRÓVAL A TERMÉSZETBEN

VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK,
HATÓSÁGI ÁLLÁSFOGLALÁSOK,
TÖRVÉNYMAGYARÁZATOK
GYŰJTEMÉNYE

fotó: funtreks.com

Készült: 2012. január
Utolsó frissítés, javítás, bővítés időpontja: 2012.01.30.

Tartalomjegyzék

A vonatkozó jogszabályok ismertetése

- A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 3
- Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet 4
- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 4
- Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 5

Hatósági állásfoglalások

- Nemzeti Közlekedési Hatóság
Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal Út- és Hídügyi Főosztály 6
- Baranya Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelőség 12
- Vidékfejlesztési Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály 14
- Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 16
- Baranya Megyei Rendőr-főkapitányság
Rendészeti Igazgatóság Közlekedésrendészeti Osztály 17

A szerző magyarázata az idézett törvényekről, a hatósági vélemények fényében 19

A dokumentumra érvényes licenz: creative commons
Nevezd meg! - Ne add el! - Ne változtasd! 2.5 Magyarország (CC BY-NC-ND 2.5)

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Ne add el! — Ezt a művet nem használhatod fel kereskedelmi célokra.

Ne változtasd! — Ezt a művet nem módosíthatod és nem készíthetsz belőle átdolgozást, származékos művet.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény

3. § (1) A közúti közlekedésben mindenkinek joga van részt venni; **a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából** gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - **járművezetőként bárki igénybe veheti.** Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

32. § (1) Az úthálózat közutakból és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll. Az országos közutak az állam tulajdonában, a helyi közutak a települési önkormányzatok tulajdonában vannak. Magánútnak minősülnek a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok tulajdonában álló területen lévő utak. Magánútnak minősül továbbá az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt út, továbbá az állam tulajdonában, valamint a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi fővonalakon a kerékpáros forgalom számára megnyitott út.

33. § (1) Az út kezelői:

[...]

c) a magánutak tekintetében annak a területnek a tulajdonosa, amelyen a magánút van; állami tulajdonban levő ingatlanon fekvő magánút esetében tulajdonosnak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelő (használó) tekintendő.

47. § A törvény alkalmazásában:

[...]

7. út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is;

8. **közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve;**

12. **az út határa: az útnak - a kiemelt szegélyt, az útpadkát, a rézsút, az út víztelenítését szolgáló árkot, csatornát, más vízvezető létesítményt is magában foglaló - külső széle;**

13. az út területe: az út határai közötti terület és a hozzá tartozó földrészlet;

14. útsatlakozás: útnak, járműforgalmat szolgáló létesítmény (pl. üzemanyagtöltő-állomás) területének, vagy a járművek közút melletti ingatlanról közútra való ráhajtását szolgáló területnek a közúthoz csatlakozása;

Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet

2. § (1) Az utak forgalmának szabályozása - a 3. §-ban foglalt kivételekkel -, valamint a közúti jelzések elhelyezése, fenntartása, üzemeltetése és eltávolítása a (2)-(10) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel és kivételekkel az út kezelőjének a feladata.

(2) Az országos közutat keresztező, illetőleg ahhoz csatlakozó helyi közúton vagy közforgalom elől el nem zárt magánúton, valamint a helyi közutat keresztező, illetőleg ahhoz csatlakozó közforgalom elől el nem zárt magánúton az útkereszteződés szabályozása miatt szükséges közúti jelzéseket a keresztező út kezelője a keresztezett út kezelője által meghatározott feltételeknek megfelelően köteles elhelyezni.

[...]

(8) Az út kezelőjének hozzájárulásával, az abban meghatározott feltételek szerint

[...]

e) az útmenti ingatlan vagy a közút mellé épített várakozóhely, vagy az útnak nem minősülő, de járműforgalmat lebonyolító terület útra vezető kijáratánál - ideértve a közforgalom elől elzárt magánutat is -, illetőleg az út csatlakozásánál sorompót, jelzőtáblát vagy forgalombiztonsági okból szükséges egyéb jelzéseket és a szükséges intézkedéseket az ingatlan tulajdonosa,

f) a KRESZ 2. számú függelék zs/5. pontjában meghatározott tájékoztató táblákat a fixen telepített elektronikus eszközökkel sebességellenőrzést végző köteles elhelyezni (végrehajtani) és fenntartani.

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény

26. § (1) A védett természeti területet és a Natura 2000 területet a természetvédelmi hatóságnak - a természetvédelmi kezelést ellátó szerv útján - táblával meg kell jelölnie, amellyel fel kell hívnia a figyelmet a védettség tényére, valamint az ebből fakadó főbb korlátozó rendelkezésekre.

38. § (1) Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

[...]

j) járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó - külön jogszabályokban erre feljogosított - személyek járművei kivételével.

40. § (1) Fokozottan védett természeti területre történő belépéshez - a jelzett turistautak és tanösvények kivételével - a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek - feladatuk ellátásához szükséges mértékben - engedély nélkül beléphetnek.

**Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló
2009. évi XXXVII. törvény**

4. § (3) Védett természeti területen lévő erdő esetén e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

88. § (1) Az erdőben, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőben, valamint a közforgalom elől elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérő forgalmi korlátozást határozhat meg. **A forgalom korlátozásának módját és időtartamát - figyelmeztető tábla elhelyezésével - az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.**

92. § (1) Az erdőben lovagolni, illetőleg járművel közlekedni csak az arra kijelölt úton szabad.

(2) Erdőben lovaglásra, valamint járműközlekedésre utat az erdőgazdálkodó javaslata alapján vagy harmadik fél kezdeményezése esetén az erdőgazdálkodó egyetértésével az erdészeti hatóság jelöl ki.

(3) Az erdészeti hatóság a kijelölést az út műszaki tulajdonságaihoz igazodva egyes járműfajtákra korlátozhatja.

(4) Az erdőben lovaglásra, valamint járműközlekedésre kijelölt utat mindenki saját felelősségére veheti igénybe.

Nemzeti Közlekedési Hatóság

Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal

Út- és Hídügyi Főosztály

állásfoglalása az alább olvasható kérdésekben

Tisztelt   Úr!

A Nemzeti Közlekedési Hatósághoz címzett, 2012. január 17-án kelt elektronikus levelében állásfoglalást kért.

Tájékoztatásomat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 5. §-a alapján – a kérdései sorrendjében - adom. Kérdései tekintetében irányadó jogszabályok:

- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban Kkt.);
- az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet (továbbiakban: Rendelet).

Magánszemély személygépkocsival behajthat-e közútról vagy forgalom előtt el nem zárt magánútról burkolat nélküli (földút) közútra vagy magánútra (az utat el nem hagyva, arról le nem térve), amennyiben az út:

Az utak burkolatának anyagát, környezetét tekintve a jogszabályok nem korlátozzák igénybevételi lehetőségüket. Az utak forgalmának szabályozása a Rendelet **2. § (1)** bekezdés alapján az út kezelőjének a feladata. Magánút esetében a kezelő a Kkt. **33. § (1) c)** pontja értelmében az ingatlan tulajdonosa.

1. Nincs sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárva, vagy "Mindkét irányból behajtani tilos" jelzőtáblával és a "magánút" feliratot tartalmazó kiegészítő táblával ellátva?

A Rendelet **2. § (8)** bekezdése és e) pontja szerint a magánút tulajdonosa köteles a magánútnak a közúthoz való csatlakozásánál a sorompót, jelzőtáblát vagy forgalombiztonsági okból szükséges egyéb jelzéseket elhelyezni. A Rendelet a közforgalom előtt elzárt magánutat a Kkt. **32. § (1)** bekezdésében foglaltak szerint olyan ingatlanként kezeli, amely nem része a közúthálózatnak.

Amennyiben az ilyen csatlakozásoknál a közforgalom elől elzárt magánút jelölése hiányzik, a közlekedő nem ismerheti fel, hogy magánútra hajtott.

2. *Nemzeti parkon, tájvédelmi körzeten, természetvédelmi területen vagy Natura 2000 védelem alatt álló területen halad keresztül, de nincs sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárva, vagy "Mindkét irányból behajtani tilos" jelzőtáblával és a "magánút" feliratot tartalmazó kiegészítő táblával ellátva?*

A Kkt. 47. § 7-8. pontjai határozzák meg a közút és magánút fogalmát. A magánút kijelzésének a módját a Rendelet 2. § (8) bekezdése és e) pontja egyértelműen meghatározza. Ez irányadó a Nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület vagy Natura 2000 védelem alatt álló terület esetén is.

Ezért bárki, a Kkt. **3. § (1)** bekezdése szerint közlekedés céljából, gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - járművezetőként az utat igénybe veheti.

3. *Magánterületen halad keresztül, de nincs sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárva, vagy "Mindkét irányból behajtani tilos" jelzőtáblával és a "magánút" feliratot tartalmazó kiegészítő táblával ellátva?*

Az 1. és 2. pontokban rögzített jogszabályok az irányadók..

4. *Csak az ingatlan-nyilvántartásban bejegyzett (helyrajzi számmal rendelkező) utak számítanak a jogszabályi értelemben vett útnak, vagy minden, kialakítása és rendeltetése alapján útnak tekinthető, közlekedés céljára létesített közterület vagy magánterület is út? A kérdés alapja az, hogy tapasztalatom szerint léteznek (pl. erdészet által használt) utak, melyek nem szerepelnek az ingatlan-nyilvántartásban.*

A Kkt. 47. § 7-8. pontjai határozzák meg a közút és magánút fogalmát. **A jogszabály az út illetve magánút kategória tekintetében a létesítés célját tekinti alapvetőnek, amelyet jogszabálynak megfelelően az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyezni. A közlekedők számára a kihelyezett jelzések adnak tájékoztatást.**

5. *Amennyiben csak a megfelelő ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel rendelkező közterületek és magánterületek tekinthetők útnak, elvárható-e a személygépkocsit vezető magánszemélytől, hogy tájékoztató tábla, közlekedési tábla, kerítés, sorompó stb. hiányában el tudja dönteni az adott közterületről vagy magánterületről, hogy út-e vagy sem (rendelkezik-e ingatlan-nyilvántartási bejegyzéssel az adott terület)?*

A 4. pont alatt leírtak irányadók.

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (továbbiakban Kkt.) vonatkozó rendelkezései:

3. §

(1) A közúti közlekedésben mindenkinek joga van részt venni; a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - járművezetőként bárki igénybe veheti. Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.

32. §

(1) Az úthálózat közutakból és a közforgalom elől el nem zárt magánutakból áll. Az országos közutak az állam tulajdonában, a helyi közutak a települési önkormányzatok tulajdonában vannak. Magánútnak minősülnek a természetes személyek, jogi személyek és a jogi személyiséggel nem rendelkező gazdasági társaságok tulajdonában álló területen lévő utak. Magánútnak minősül továbbá az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt út, továbbá az állam tulajdonában, valamint a vízügyi igazgatási szerv kezelésében lévő elsőrendű árvízvédelmi fővonalakon a kerékpáros forgalom számára megnyitott út.

„47. § A törvény alkalmazásában:

7. út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is;

8. közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve;”

„33. § (1) Az út kezelői:

c) a magánutak tekintetében annak a területnek a tulajdonosa, amelyen a magánút van; állami tulajdonban levő ingatlanon fekvő magánút esetében tulajdonosnak az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett kezelő (használó) tekintendő.“

Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló 20/1984. (XII. 21.) KM rendelet (továbbiakban: Rendelet) vonatkozó szakaszai:

„2. §

(1) Az utak forgalmának szabályozása - a 3. §-ban foglalt kivételekkel -, valamint a közúti jelzések elhelyezése, fenntartása, üzemeltetése és eltávolítása a (2)-(10) bekezdésben meghatározott kiegészítésekkel és kivételekkel az út kezelőjének a feladata.

(8) Az út kezelőjének hozzájárulásával, az abban meghatározott feltételek szerint

e) az útmenti ingatlan vagy a közút mellé épített várakozóhely, vagy az útnak nem minősülő, de járműforgalmat lebonyolító terület útra vezető kijáratánál -

ideértve a közforgalom elől elzárt magánutat is -, illetőleg az út csatlakozásánál sorompót, jelzőtáblát vagy forgalombiztonsági okból szükséges egyéb jelzéseket és a szükséges intézkedéseket az ingatlan tulajdonosa,

köteles elhelyezni (végrehajtani) és fenntartani.“

Felhívom figyelmét, hogy tájékoztatásom általános jelleggel készült, jogot és kötelezettséget nem keletkeztet, joghatás kiváltására nem alkalmas.

Kérem fenti tájékoztatásom tudomásulvételét.

Üdvözlettel

Kovácsné Németh Klára

főosztályvezető

megbízása alapján

Dr. Papp György

koordinációs főosztályvezető-helyettes

Nemzeti Közlekedési Hatóság, Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal

Út- és Hídügyi Főosztály

1387 Budapest Pf. 30., 1066 Budapest, Teréz krt. 62.

Tisztelt Papp Úr!

Köszönöm válaszát, nagyon hasznosnak találtam a magyarázatokat. Két kérdés merült fel bennem sorait olvasva, ez a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 3.§-ával kapcsolatos. Ott az áll, hogy:

*A közúti közlekedésben mindenkinek joga van részt venni; a közutat és a közforgalom elől el nem zárt magánutat közlekedés céljából gyalogosként vagy - **meghatározott feltételek teljesítése esetén** - járművezetőként bárki igénybe veheti.*

Az lenne a kérdésem, hogy mely rendeletek és/vagy törvények szabályozzák ezeket a feltételeket? Hogyan kell értelmezni ezt a kitétel? Milyen típusú feltételekre gondol itt a jogalkotó?

A másik kérdés ugyan nem a közúti közlekedésről szóló törvénnyel kapcsolatos, hanem a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvénnyel, de az előző levelemhez hasonlóan maga a kérdés közlekedési jellegű, a kérdéses paragrafus pedig a védett területen történő közlekedést szabályozza. A törvény azt mondja, hogy:

38. § (1) Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

[...]

j) járművel történő közlekedéshez, **az arra kijelölt utak**, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó - külön jogszabályokban erre feljogosított - személyek járművei kivételével.

A *kijelölt utak* alatt a közforgalom elől el nem zárt utakat kell érteni? Ehhez hasonló fogalom előkerül Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendeletben is:

Útügyi szabálysértés

60. § (1) Aki

[...]

f) természeti és védett természeti területen az **engedélyezett közlekedési útról** letér, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

A kérdés tehát az, hogy ezekben az esetekben mit kell érteni *arra kijelölt* vagy *engedélyezett közlekedési út* alatt?

Válaszát előre is köszönöm!

Üdvözlettel,

[ ] [ ]

Tisztelt [ ] Úr!

Levelében feltett kérdéseire az alábbiakat válaszolom:

A "meghatározott feltételek teljesítése esetén" kategória alatt álláspontom szerint a közlekedési szabályokat, a járművek üzemeltetési szabályait, a közlekedési jelzéseknek való megfelelő közlekedést kell érteni. A jogalkotó szándékait megfogalmazó külön jogszabályokról nem állnak rendelkezésre információink.

A természeti és védett természeti területen a közlekedéssel igénybe vehető utak kijelölésével kapcsolatosan a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény korábban hivatkozott szakaszai egyértelműen rendelkeznek. Az igénybevétel bármilyen jellegű korlátozását a szükséges közlekedési jelzések kihelyezésével jelezni kell.

Forgalom elől lezárt területekre a kezelő (tulajdonos) a behajtást feltételekkel engedélyezheti, követendő, betartandó kijelölt útvonalat írhat elő. Tulajdonképpen ez valósul meg, amikor közúton túlméretes illetve veszélyes áruk szállítása történik, az engedélyben meghatározott útvonalat és időrendet be kell tartani.

Üdvözlettel

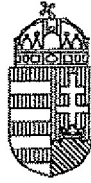
Dr. Papp György

koordinációs főosztályvezető-helyettes

Nemzeti Közlekedési Hatóság, Útügyi, Vasúti és Hajózási Hivatal

Út- és Hídügyi Főosztály

1387 Budapest Pf. 30., 1066 Budapest, Teréz krt. 62.

BARANYA MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

KÖZLEKEDÉSI FELÜGYELŐSÉGE

Ügyiratszám: ÚT/85/1/2012.
Ügyintéző: Somorjai József
Telefon: 72/520-463

Tárgy: Tájékoztatás

@

Tisztelt [redacted] Úr!

A 2012. január 17-én kelt elektronikus levelében foglaltakkal kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adom:

A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 47. § 7. és 8. pontja szerint:

„Út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is.”

„Közforgalom elől elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve.”

A fenti jogszabályhelyek alapján a magánút elzárásának tényét alapvetően az határozza meg, hogy az adott magánút sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárásra került-e, vagy a „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblát és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblát elhelyezték-e.

Azonban figyelembe kell venni, hogy a nemzeti parkok, tájvédelmi körzetek, természetvédelmi területek és Natura 2000 területek vonatkozásában ettől eltérő, speciális szabályozás is érvényben lehet, melyről az érintett területek tulajdonosai, kezelői tudnak tájékoztatást adni.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége – mint jogszabályokban meghatározott ügyekben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező közlekedési hatóság – a konkrét, egyedi engedélyezési és egyéb eljárásaiban jogalkalmazó közigazgatási szervként jár el, hatásköre azonban a hatályos jogszabályok értelmezésével kapcsolatos állásfoglalások, iránymutatások kiadására nem terjed ki.

Ütügyi Osztály

7630 Pécs, Hengermalom u. 2. Levelezési cím: 7602 Pécs, Pf. 315. Telefon: (36 72) 520 444 Fax: (36 72) 332 005

E-mail: ut-baranya@nkh.gov.hu Honlap: www.bamkh.hu

Jelen tájékoztató levélem általános jelleggel készült, egyedi hatósági döntésben vagy peres eljárásban hivatkozási alapot nem jelent. Konkrét ügyekben mindig figyelemmel kell lenni a konkrét tényállásra és a hatályos jogszabályokat erre tekintettel kell értelmezni. Ez a tájékoztatás ügyfelekre nézve jogot és kötelezettséget nem keletkeztet, joghatás kiváltására nem alkalmas.

Pécs, 2012. január 26.

Tisztelettel:

Dr. Kollár Ferenc
szakigazgatási szerv vezető
névében és megbízásából:

Gida Attila
osztályvezető

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM
NEMZETI PARKI ÉS TÁJVÉDELMI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: NPTF/62/1/2012.

Ügyintéző: dr. Szarvas Gábor
Telefonszám: (06 1) 795-2435
E-mail: gabor.szarvas@vm.gov.hu

..... úr
részére

.....@..... .hu

Tárgy: védett természeti területre való járművel történő behajtás

Tisztelt ..... Úr!

A 2012. január 17-én elektronikus úton küldött megkeresésére az alábbiakról tudom tájékoztatni.

A természetvédelem szakterületét érintően a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) rendelkezik a védett természeti területekre való belépésről (behajtásról). A Tvt. 38. § (1) bekezdés j) pontja szerint védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatokat ellátó – külön jogszabályokban erre feljogosított – személyek járművei kivételével.

A Tvt. 40. § (1) bekezdése szerint fokozottan védett természeti területre történő belépéshez – a jelzett turistautak és tanösvények kivételével – a természetvédelmi hatóságnak az igazgatóság szakértői véleményének figyelembevételével kiadott engedélye szükséges. A külön jogszabályok alapján erre feljogosított személyek – feladatuk ellátásához szükséges mértékben – engedély nélkül beléphetnek.

A Tvt. 26. § (1) bekezdése továbbá úgy rendelkezik, hogy a védett természeti területet és a Natura 2000 területet a természetvédelmi hatóságnak – a természetvédelmi kezelést ellátó szerv útján – táblával meg kell jelölnie, amellyel fel kell hívnia a figyelmet a védettség tényére, valamint az ebből fakadó főbb korlátozó rendelkezésekre.

Fentiek alapján védett természeti területen a közlekedési hatóság által kijelölt utakon – a határozatában foglalt előírásoknak megfelelően – a járművel történő közlekedés főszabályként engedélyezett. Fokozottan védett természeti területre ugyanakkor a jelzett turistautak és tanösvények kivételével a belépés a természetvédelmi hatóság engedélyéhez kötött. A terület

védettséget a természetvédelmi hatóság minden esetben jelzi táblával, melyen a szükséges tájékoztatást is megteszi az adott területet érintő korlátozásokról (pl. behajtási tilalom).

Az Ön által feltett kérdések jelentős részének a megválaszolása azonban a közlekedési hatóság hatáskörére vonatkozik, így javaslom az illetékes megyei (fővárosi) közlekedési felügyelőség megkeresését. A Nemzeti Közlekedési Hatóságról szóló 263/2006. (XII. 20.) Korm. rendelet alapján a közlekedési hatóság dönt az egyes utak magánúttá minősítéséről, a közforgalom elől elzárásáról, így az általa kiadott határozat tartalmazza részletesen az adott útvonal használatának szabályait részletesen.

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2012. január „24.”

Ütőbizlettel:

Melinda Néráth
Néráth Melinda
főosztályvezető-helyettes

Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság

válasza a 4-5. oldalon olvasható kérdésekre

Tisztelt [ ] [ ] !

Megkeresésére csatolom a mellékletben összegzett, kérdésére vonatkozó jogszabályok aktuális rendelkezéseit, kitérve az erdészeti utakra is.

Álláspontom szerint- amely nem tekinthető hivatalos jogértelmezésnek így arra hatóság, bíróság előtti eljárásban, mint ilyenre sem lehet alappal hivatkozni- **elsődleges szempont, hogy az adott út nyitott-e a közforgalom számára (vagyis közút vagy közforgalom elől el nem zárt magánút). Amennyiben igen, az általános szabályok vonatkoznak rá.** Amennyiben valamilyen okból korlátozás alá esik egy úton való közlekedés (vagy mert közforgalom elől elzárt magánút, vagy mert közút ugyan de egyéb pl. természetvédelmi okok miatt engedélyhez kötött a használatuk) úgy a speciális szabályok az irányadók.

Üdvözlettel

dr.Vránics Éva jogtanácsos

DDNPI 7625 Pécs, Tettye tér 9.

Válaszhoz csatolt jogszabályok:

- 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről (38 és 40. §)
- 1988. évi I. törvény a közúti közlekedésről (3, 29, 32 és 47. §)
- 2009. évi XXXVII. törvény az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról (15, 88, 89 és 100. §)
- 1996. évi LV. törvény a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról (89. §)
- 1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről (137. §)
- 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet a közúti közlekedés szabályairól (17. §)
- 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendelet a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységekre vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről (7. melléklet)
- 1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről (147. §)

BARANYA MEGYEI RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG
RENDESZETI IGAZGATÓSÁG
KÖZLEKÉDÉSRENDESZETI OSZTÁLYA
7623 Pécs, Athinay S. u. 7-9.

☎: 72/504-400 ☎:70-44 MELLÉK; BM ☎: 23/70-40, 23/70-55 BM ☎: 23/70-44
✉: kozlobaranyamrfk@baranya.police.hu

Szám: 2000/608-1/2012.ált.		Tárgy:	Behajtás magánterületre
		Ügyszám:	Bertáné Wingert Erzsébet r. őrnagy
		☎ / ☎:	72/504-400 70-46 mellék / 70-44 mellék
		BM ☎ / ☎:	23/ 70-45 ; 23/ 70-44
		✉:	bertanew@baranya.police.hu

██████████ úrnak!

Tisztelt ██████████ Úr!

A 2011. december 17-én érkezett megkeresésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy konkrét, ismert helyzet nélkül nem foglalhatunk állást az Ön által leírt problémával kapcsolatban, - ez nem is feladatunk, - mivel a Rendőrség nem jogértelmező, hanem jogalkalmazó hatóság.

Tájékoztatom, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 5. § (1) bekezdése szerint: „Aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles

- a közúti forgalomra, valamint a közútnak és környezetének a védelmére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket megtartani;
- a közúti jelzések rendelkezéseinek eleget tenni, a forgalom irányítására jogosultak utasításait követni;
- úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon és zavarjon.”

Tájékoztatom továbbá, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 47. § 8. pontja értelmében a „közforgalom előtt elzárt magánút: a sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve”

A védett természeti területen történő közlekedéssel kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adom a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 38. § (1) bekezdése értelmében, mely szerint „védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

j) járművel történő közlekedéshez...” továbbá az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény 88. § (1) bekezdése szerint: „Az erdőben, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.”

A (2) bekezdés szerint: „Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőben, valamint a közforgalom előtt elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérő forgalmi korlátozást határozhat meg. A forgalom korlátozásának módját és időtartamát – figyelmeztető tábla elhelyezésével – az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.”

A 92. § szerint: „Az erdőben lovagolni, illetőleg járművel közlekedni csak az arra kijelölt úton szabad.”

Felhívom a figyelmét, hogy amennyiben természetvédelmi területre tervez közlekedést, tájékozódjon a vonatkozó jogszabályokról. Bízom benne, hogy tájékoztatásommal segítséget nyújtottam a helyzet tisztázásához.

Pécs, 2012. január 26.

A távollévő osztályvezető helyett tisztelettel:

Ternóczky Zoltán r. alezredes s.k.
osztályvezető-helyettes

A szerző magyarázata az idézett törvényekről, a hatósági vélemények fényében

A Nemzeti Közlekedési Hatóság tájékoztatójáról (6-11. oldal):

A két szabályozás, amiből idéz az NKH főosztályvezető-helyettes a 6-9. oldalon:

- A közúti közlekedésről szóló törvény
- Az utak forgalomszabályozásáról és a közúti jelzések elhelyezéséről szóló KM rendelet

A főosztályvezető-helyettes tájékoztatását én úgy értelmezem, hogy amennyiben nincs sorompó és/vagy behajtani tilos tábla egy földút elején, akkor oda bizony büntetlenül be lehet hajtani (nyilván csak értelmes és alázatos, konfliktuskerülő módon). A sorompó illetve tábla elhelyezésének kötelezettsége a terület tulajdonosát terheli, ez lehet magántulaj, önkormányzat vagy az állam is, mindegy - neki kell a törvényben megszabott eszközökkel elzárni az utat a forgalom elől, ha tényleg forgalom elől elzárt magánútról van szó. Ha ezt elmulasztja, akkor ezért az autós nem vonható felelősségre, így fogalmaz a közlekedési hatóság szakembere:

Amennyiben az ilyen csatlakozásoknál a közforgalom elől elzárt magánút jelölése hiányzik, a közlekedő nem ismerheti fel, hogy magánútra hajtott.

A védett területek kérdése már picit bonyolultabb, mert itt két feltételrendszer érvényesül egyszerre, de a szakértő szerint a behajtási tilalom jelzésére ugyanazok a szabályok vonatkoznak a nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület és Natura 2000 terület esetében, mint egy mezei földútnál, forgalom elől elzárt magánútnál! Vagyis ha nincs sorompó vagy behajtani tilos tábla, akkor "*bárki, a Kkt. 3. § (1) bekezdése szerint közlekedés céljából, gyalogosként vagy - meghatározott feltételek teljesítése esetén - járművezetőként az utat igénybe veheti.*" Itt mondjuk maradt számomra némi űr a jogértelmezésben, mert a 3. § (1) bekezdésének folytatása úgy szól, hogy "*Jogszabály gyalogosok és járművek közlekedését egyes közutakon korlátozhatja vagy kizárhatja.*" Vagyis más törvény kitilthatja az autókat bizonyos **közutakról**. Igen ám, de magánutakról itt nem esik szó. A 47. § szerint:

"7. út: a járművek és a gyalogosok közlekedésére, vagy csak a járművek, illetve csak a gyalogosok közlekedésére szolgáló, e célra létesített vagy kijelölt közterület, vagy magánterület (közút, magánút); magánútnak kell tekinteni az állam vagy az önkormányzat tulajdonában álló területen lévő, közforgalom elől elzárt utat is;"

Vagyis az értelmezésem szerint két módon lehet egy úton korlátozni (vagy tiltani) az autóforgalmat: ha az közút, akkor jogszabállyal vagy táblával, ha az magánút (a fentiek értelmében ide soroljuk az állami és önkormányzati, forgalom elől elzárt utakat), akkor csak a korábban már tárgyalt módon: sorompóval és/vagy behajtani tilos táblával. Nem tudom, hogy az NP-k, TK-k és TVT-k állami, önkormányzati vagy magánkézben vannak-e (gondolom vegyesen), de **az NKH magyarázata alapján nekem úgy tűnik, hogy ha nincs jelezve a korlátozás (pl. behajtási tilalom), akkor nem várható el az autóstól, hogy azt betartsa.**

Ezt a feltételezésemet támasztja alá a 4. kérdésre adott válasza is, miszerint "*a közlekedők számára a kihelyezett jelzések adnak tájékoztatást.*" A kérdés azzal kapcsolatban merült fel, hogy vajon tudnunk kell-e, hogy egy útnak látszó valami tényleg út-e (be van-e jegyezve az

ingatlan-nyilvántartásba?). A főosztályvezető-helyettes válasza értelmében nem kell tudnunk, hogy tényleg jogi értelemben úton haladunk-e, a tájékoztatás kötelezettsége továbbra is a terület tulajdonosát vagy kezelőjét terheli, ráadásul "a jogszabály az út illetve magánút kategória tekintetében a létesítés célját tekinti alapvetőnek", vagyis attól még, hogy egy út esetleg hiányzik valami miatt az ingatlan-nyilvántartásból, még útnak tekintendő, elvégre a létesítés célja a meghatározó szempont, márpedig egy utat közlekedés céljából hoznak létre, vagyis út. Hülyén hangzik, de ez a lényeg.

Ennek szerintem van egy olyan következménye is, hogy nem bírságozhatnak meg azzal az ürüggyel, hogy az az út, amin éppen jársz, nem is út. Azért sem, mert:

1. ha útnak látszik, akkor a létesítés célja közlekedésre szánt út,
2. a közlekedők számára a kihelyezett jelzések adnak tájékoztatást. Vagyis ha nincs tábla/sorompó/kerítés, akkor nem várható el az autóstól, hogy eldöntse: valóban út vagy csak annak látszik.

A Baranya Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelőségének tájékoztatójáról (12-13. oldal):

A Felügyelőség rövid, tömör tájékoztatója világosan rámutat arra, hogy a közúti közlekedésről szóló törvény értelmében a behajtás kérdése ott dől el, hogy le van-e zárva az út:

„A fenti jogszabályhelyek alapján a magánút elzárásának tényét alapvetően az határozza meg, hogy az adott magánút sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárásra került-e, vagy a „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblát és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblát elhelyezték-e.”

Tehát akkor beszélhetünk közforgalom elöl elzárt magánútról, ha teljesülnek a törvényben meghatározott feltételek, vagyis a sorompó/kapu vagy tábla telepítése. A Felügyelőség megemlíti azt is, hogy védett területeken természetesen figyelembe kell venni a oda vonatkozó jogszabályokat is, ezeket a Vidékfejlesztési Minisztérium állásfoglalása ismerteti részletesebben.

A Vidékfejlesztési Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályának tájékoztatójáról (14-15. oldal):

38. § (1) Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

[...]

j) járművel történő közlekedéshez, az arra kijelölt utak, az engedélyezett tevékenységek végzéséhez szükséges munkagépek, valamint a feladatukat ellátó - külön jogszabályokban erre feljogosított - személyek járművei kivételével.

Magyarul védett területen a hatóság engedélye szükséges az autózáshoz, kivéve az arra kijelölt utakon! Hogy melyek az arra kijelölt utak, és ki jelöli ki őket, mindjárt visszatérek. Előtte azonban tisztázni kell 3 védettségi szintet. A legdurvább a *fokozottan védett természeti*

terület (40. §), aminek védettségét a hatóság (állítása szerint) minden esetben jelzi táblával, illetve jelzi a korlátozásokat is, ide engedély kell a behajtáshoz. Aztán jön a *védett természeti terület* (38. §, lásd fent), ahol a kijelölt utakon szabad a közlekedés. Végül említést érdemelnek még a *Natura 2000* területek is, melyek ugye elég sok helyen fellelhetők az országban. Ide a 26. § vonatkozik, miszerint:

26. § (1) *A védett természeti területet és a Natura 2000 területet a természetvédelmi hatóságnak - a természetvédelmi kezelést ellátó szerv útján - táblával meg kell jelölnie, amellyel fel kell hívnia a figyelmet a védettség tényére, valamint az ebből fakadó főbb korlátozó rendelkezésekre.*

Vagyis ha nincs tábla, és nem jelzi semmi a korlátozásokat, akkor az autósoknak nem kell tudnia, hogy éppen védett területen kolbászol. Honnét is tudná, ugye? Fontos azt is kiemelni (a minisztérium válasza is ezt sugallja), hogy a tábla, amely a védettséget jelzi, még nem feltétlenül tiltó erejű, de a tábla (nem szükségszerűen) tartalmazhatja a korlátozást is (pl. behajtási tilalom).

Na de vissza az alapokhoz! A törvény tehát arról beszél, hogy a védett területeken az arra kijelölt utakra nem kell engedély. A minisztériumi tájékoztatás végre választ ad arra, hogy melyek ezek és ki jelöli ki őket: a közutakról és közforgalom elől el nem zárt utakról van szó, és a Nemzeti Közlekedési Hatóság jelöli ki őket („a közlekedési hatóság dönt az egyes utak magánúttá minősítéséről, a közforgalom elől elzárásáról, így az általa kiadott határozat tartalmazza részletesen az adott útvonal használatának szabályait” - írja a főosztályvezető-helyettes). Egyúttal vissza is dobja a labdát a minisztérium az NKH-nak, miszerint ezzel a témával (utak kijelölése, besorolása, minősítése, behajtás stb.) kapcsolatban már ők az illetékesek. Ez pedig nekünk jó hír, mivel az NKH-s értelmezésben világosan kimondták, hogy ezzel kapcsolatban a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény az irányadó, ez határozza meg, hogy mik a szabályok út létesítésekor, ez definiálja a közút, a közforgalom elől el nem zárt magánút és a közforgalom elől elzárt magánút fogalmát és kritériumait is, illetve ez mondja ki, hogy a korlátozásokról (pl. tábla vagy sorompó kihelyezése) a terület tulajdonosának vagy kezelőjének kell gondoskodni, és ami a legfontosabb: egyedül a közforgalom elől elzárt magánúton tilos a közlekedés, de ezek nagyon jól azonosíthatók (47. §): "sorompóval, kapuval vagy más fizikai eszközzel lezárt, vagy „Mindkét irányból behajtani tilos” jelzőtáblával és a „magánút” feliratot tartalmazó kiegészítő táblával jelzett út, amely az ingatlan-nyilvántartásban magánútként van bejegyezve".

Vagyis ha nincs sorompó vagy egyéb fizikai útzár, és/vagy mindkét irányból behajtani tilos tábla, akkor az bizony nem tekinthető (főleg az NKH-s tájékoztatás fényében) közforgalom elől elzárt magánútnak, és nem várható el a sofőrtől sem, hogy ennek tudatában legyen. Tehát nem is büntethető érte.

A Vidékfejlesztési Minisztérium Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztályától kapott aláírt, pecsétes levélből a legcélratoróbb mondat igazán megdobogtatta a szívemet:

„Fentiek alapján védett természeti területen a közlekedési hatóság által kijelölt – a határozatában foglalt előírásoknak megfelelően – a járművel történő közlekedés főszabályként engedélyezett.”

Ennek értelmében védett természeti területen lehet autóval közlekedni minden olyan úton, ahol az NKH szerint (és így a közúti közlekedésről szóló törvény értelmében, lásd NKH-s állásfoglalás) szabad, vagyis amelyik úton nincs sorompó, kapu vagy más fizikai útzár, vagy "Mindkét irányból behajtani tilos" jelzőtábla. A fokozottan védett

természeti területeket viszont kerülni kell, mert ide engedély szükséges a belépéshez! Elvileg ezeket a területeket mindig kitáblázza a természetvédelmi hatóság, velük együtt a tiltást is, tehát amikor a táblán a FOKOZOTTAN VÉDETT felirat szerepel, akkor oda nem megyünk. A fokozottan védett természeti területek kiterjedése pedig már jóval (nagyságrenddel) kisebb, mint a sima védelem alatt álló területeké, tehát jóval nagyobb a mozgásterünk, mintha minden védett terület tiltott lenne. Az ország kb. 10%-a áll valamilyen szintű védelem alatt, ezeknek nagyjából 10-12%-a számít fokozottan védettnek, tehát az ország teljes területének mindössze 1%-a fokozottan védett, így terepjárók számára tiltott.

A minisztérium válaszában azért is örülök, mert teljesen harmonizál a Nemzeti Közlekedési Hatóság által leírtakkal, vagyis a két szervezet egységesen értelmezi a törvényeket, elismeri egymás kompetenciáját a kérdés által lefedett részterületek esetében, a két tájékoztató pedig együtt hiánytalan választ ad a feltett kérdésekre. Ezek alapján szerintem már pontosan el lehet dönteni, hogy hová szabad és hová nem szabad terepjáróval behajtani, mikor jogos egy intézkedés, illetve mikor nem az. Konkrét esetben előfordulhatnak viták, ezért lehetőleg mindig legyen velünk GPS (bekapcsolt trackrögzítéssel) és egy fényképezőgép, ezek segítségével elkerülhető a jogtalan intézkedés. A másik oldalról nézve viszont kerülnünk a balhét, ne menjünk olyan helyre, ahol a jelenlétünk komoly ellenszenvet vált ki, valamint figyeljünk arra, hogy a védett területek nem véletlenül védettek. Ne tegyünk kárt a természetben, az útban vagy más földjében, és akkor elkerülhetők a konfliktusok is.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság tájékoztatójáról (16. oldal):

A jogász által küldött szabálygyűjteményt nem másoltam be ebbe az összeállításba, mivel nagy része már szerepel a vonatkozó jogszabályok ismertetésénél (3-5. oldal), a többi pedig nem tartozik szorosan a tárgyalt témához (vagyis a behajtási kérdésekhez), hiszen olyan részeket boncolgat, mint az erdészeti szakszemélyzet valamint a vadászati hatósági feladatot ellátó személy jogai, feladatai, továbbá a szabálysértések típusai és a kiróható bírságok mértéke (ezeket pedig a jogkövető terepjárással eleve elkerüljük).

A csatolt jogszabálygyűjteményben azonban vastag betűvel emelte ki a DDNPI munkatársa is az erdőtörvény 88.§-át, amivel a következő oldalon részletesebben is foglalkozom, de azért már itt is idézném:

88. § (1) Az erdőben, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőben, valamint a közforgalom elől elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérő forgalmi korlátozást határozhat meg. A forgalom korlátozásának módját és időtartamát - figyelmeztető tábla elhelyezésével - az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.

Ennek megfelelően a tömör válasz is azt emeli ki, amit az NKH állásfoglalása: ha nincs a közforgalom elől elzárva (sorompó, kapu, kerítés vagy behajtani tilos tábla), akkor az „általános szabályok vonatkoznak rá”. Ezeket pedig a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény tartalmazza. A kérdésekkel megkeresett Nemzeti Park álláspontja tehát megegyezik a Nemzeti Közlekedési Hatóság és a Vidékfejlesztési Minisztérium véleményével.

Az erdőtörvényről (5. oldal):

Gyakran olvasok és hallok téves magyarázatot ezzel a törvénnyel kapcsolatban, ami abból adódik, hogy maga az erdő jogi definíciója (és így a rá értelmezett törvény hatóköre) eltér a köznyelvi *erdő* jelentéstől, valamint a közlekedéssel kapcsolatos rendelkezések az erdőtörvény különböző részeibe és a korábban már említett törvényekbe (Kkt. és Tvt.) valamint KM rendeletbe vannak szétszórva.

Az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. törvény ugyanis már rögtön az elején (4.§) kimondja, hogy:

(3) Védett természeti területen lévő erdő esetén e törvény rendelkezéseit a természet védelméről szóló törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

Vagyis a védett természeti területen a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény az irányadó, így a minisztérium által küldött állásfoglalás számít (12-13. oldal).

A fontos rendelkezések a IX. fejezettől kezdődnek, ahol kiderül, hogy:

88. § (1) Az erdőben, valamint az erdészeti magánúton való közlekedésre a közúti közlekedésre vonatkozó szabályokat e törvényben foglalt kiegészítésekkel kell alkalmazni.

(2) Az erdőgazdálkodó az erdő és az erdészeti létesítmény védelme érdekében járműnek az erdőben, valamint a közforgalom előtt elzárt erdészeti magánúton való közlekedésére a közúti közlekedés szabályaitól eltérő forgalmi korlátozást határozhat meg. A forgalom korlátozásának módját és időtartamát - figyelmeztető tábla elhelyezésével - az erdőgazdálkodónak a helyszínen jeleznie kell.

Ez az egyetlen paragrafus rögtön 3 nagyon fontos dolgot mond ki:

1. Az erdőben is a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény szabályozza a közlekedés rendjét, az erdőtörvény kiegészítéseinek figyelembe vételével. Mindjárt áttekintjük ezeket is, az azonban lényeges, hogy a közlekedési törvény ad választ minden olyan kérdésre, amit az erdőtörvény nem definiál.

2. Az erdőgazdálkodó forgalmi korlátozást határozhat meg, mégpedig a közforgalom előtt elzárt magánútján. Az irányadó közlekedési törvény pontosan definiálja, hogy mitől lesz egy út "*közforgalom előtt elzárt magánút*", konkrétan sorompó/kerítés/egyéb fizikai útzár vagy mindkét irányból behajtani tilos tábla. Ha ez nincs, nem lehet közforgalom előtt elzárt magánútról beszélni. Ez ilyen egyszerű.

3. Ahogy az erdőtörvény 88. §-a is említi, a forgalom korlátozását táblával kell jelölni! Mégpedig az erdőgazdálkodónak, tehát nem a közútkezelőnek, nem az NKH-nak, hanem a gazdálkodónak. A tulajdonos/gazdálkodó ilyen jellegű kötelezettségét amúgy nem csak az erdőtörvény, de a KM rendelet, a Kkt. és védett terület esetén a Tvt. is előírja, szóval a történet ott kezdődik és ott is ér véget, hogy van-e sorompó vagy tábla. Ha nincs, akkor a tulajdonos/gazdálkodó mulasztása idézi elő a helyzetet, ráadásul ekkor nem is történik tényleges jogsértés, hiszen a Kkt. 47. §-a pontosan definiálja, hogy mitől lesz egy út *közforgalom előtt elzárt magánút*. Ha ennek feltételei nem adóttak (mert pl. nincs tábla vagy sorompó), akkor jogilag az az út nem tekinthető közforgalom előtt elzárt magánútnak. Ha pedig nem az, akkor szabad a behajtás, tehát **ha nincs sorompó/tábla, nincs korlátozás.**

A 91. §-tól kezdve rendelkezik a törvény az erdő látogatásáról. Itt kapott helyet a sokat idézett, és sokak által egyedül kiragadott részlet, miszerint:

92. § (1) *Az erdőben lovagolni, illetőleg járművel közlekedni csak az arra kijelölt úton szabad.*

(2) Erdőben lovaglásra, valamint járműközlekedésre utat az erdőgazdálkodó javaslata alapján vagy harmadik fél kezdeményezése esetén az erdőgazdálkodó egyetértésével az erdészeti hatóság jelöl ki.

(3) Az erdészeti hatóság a kijelölést az út műszaki tulajdonságaihoz igazodva egyes járműfajtákra korlátozhatja.

(4) Az erdőben lovaglásra, valamint járműközlekedésre kijelölt utat mindenki saját felelősségére veheti igénybe.

Vagyis megint ott vagyunk, ahol a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Nemzeti Közlekedési Hatóság állásfoglalása után. Konkrétan arra gondolok, hogy az erdei közlekedést is a közúti közlekedésről szóló törvény szabályozza (pl. ezért kell elvileg az erdőbe is rendszám), valamint az erdőtörvény is kimondja (88. §), hogy csak akkor élhet az erdőgazdálkodó vagy az erdészeti hatóság a korlátozással, ha azt jelzi az autós számára, tehát vagy lezárja az utat, vagy táblával tiltja meg a behajtást. Amíg ezt nem teszi meg, addig státuszától és tulajdonosától függően közútnak vagy közforgalom elől el nem zárt magánútnak kell tekinteni, így (a törvény és az NKH állásfoglalása értelmében) szabad rajta közlekedni. És ez független attól, hogy az államé az út vagy Sanyi bácsié, illetve védelem alatt áll-e.

Nem véletlenül írta az NKH szakértője is, hogy:

A Kkt. 47. § 7-8. pontjai határozzák meg a közút és magánút fogalmát. A jogszabály az út illetve magánút kategória tekintetében a létesítés célját tekinti alapvetőnek, amelyet jogszabálynak megfelelően az ingatlan nyilvántartásba be kell jegyezni. A közlekedők számára a kihelyezett jelzések adnak tájékoztatást.

Illetve:

A Kkt. 47. § 7-8. pontjai határozzák meg a közút és magánút fogalmát. A magánút kijelzésének a módját a Rendelet 2. § (8) bekezdése és e) pontja egyértelműen meghatározza. Ez irányadó a Nemzeti park, tájvédelmi körzet, természetvédelmi terület vagy Natura 2000 védelem alatt álló terület esetén is.

És a rövid summázás, ami mindenkire vonatkozik, függetlenül attól, hogy erdőgazdálkodó, nemzeti park vagy Béla bá a szomszédból:

A Rendelet 2. § (8) bekezdése és e) pontja szerint a magánút tulajdonosa köteles a magánútnak a közúthoz való csatlakozásánál a sorompót, jelzőtáblát vagy forgalombiztonsági okból szükséges egyéb jelzéseket elhelyezni. A Rendelet a közforgalom elől elzárt magánutat a Kkt. 32. § (1) bekezdésében foglaltak szerint olyan ingatlanként kezeli, amely nem része a közúthálózatnak. Amennyiben az ilyen csatlakozásoknál a közforgalom elől elzárt magánút jelölése hiányzik, a közlekedő nem ismerheti fel, hogy magánútra hajtott.

Szóval az erdőgazdálkodóra ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint bárki másra, mivel az erdőben való közlekedést is a közúti közlekedésről szóló törvény szabályozza. Így a kitéblázási kötelezettség is ugyanúgy terheli őt, és erről az erdőtörvény is konkrétan rendelkezik. **Ha tehát nincs tábla, kapu vagy sorompó, akkor nincs tiltás.**

Záró gondolatok:

Az egész jogi kutakodás és állásfoglalások kérése csak és kizárólag a legális terepi közlekedés feltételeinek, szabályainak és határainak feltérképezésére és tisztázására szolgál, még véletlenül sem akarok takarozási lehetőséget biztosítani azoknak, akik tilosban járnak, és figyelmen kívül hagyják a törvényi és morális kötelességeket! A megfelelő helyeken mindent lehet csinálni, de vannak területek, ahol egyértelmű határai vannak az off-roadnak. Aki ezt elfogadja, annak nagy valószínűséggel nem lesz összetűzése sem a terület gazdájával, sem a hatóságokkal.

Ennek megfelelően arra kérek minden terepjárós kollégát, hogy az itt tisztázott jogokkal éljenek, de ne éljenek vissza! Törekedjünk a konfliktusok elkerülésére, még akkor is, ha amúgy nekünk van igazunk. Próbáljuk úgy gyakorolni a hobbinkat, hogy azzal ne tegyünk kárt más tulajdonában, és ne akadályozzuk más az ő hobbijának vagy munkájának gyakorlásában, ne romboljuk a terepjárósok társadalmi megítélését felelőtlen, önző és jogsértő viselkedéssel!

Ne felejtsük, néha a rendőr, erdőgazdálkodó, vagy természetvédelmi őr sincs teljesen tisztában a szabályokkal, ilyen esetekben felesleges belemenni a vitába. Meg lehet mutatni nekik a vonatkozó jogszabályokat, de ha kiállnak álláspontjuk mellett, ne erősködjünk, egyszerűbb a felszólításnak eleget téve távozni, mint hónapokig bíróságra járni, akkor is, ha végül nekünk adnak igazat. Valamint gondoljunk a terület tulajdonosára is: több száz hektár kitérítés/sorompózása nem könnyű/olcsó ügy, és néha tényleg vandalizmus vagy lopás áldozatai lesznek a jelzések. Tehát ne csak azt hajtogassuk, hogy ha nincs sorompó/tábla, nincs tiltás, legyünk partnerek a konfliktus feloldásában.

Ha valahol gyakran terepezünk, érdemes megkeresni a terület gazdáját, hogy tudjon róla, véleményezze a dolgot, ne a helyszínen ütközzenek az álláspontok. Szerencsére sok helyen pozitív fogadtatásban részesül az ilyen típusú megkeresés, vannak nemzeti parkok, ahol tájékoztatást adnak arról, hol nem zavarnak a terepjárók, valamint hallani olyan hazai erdészetekről is, melyek vállalnak vezetett túrákat, tehát ez is azt bizonyítja, hogy nagyon sok múlik a hangnemen.

Összetűzésektől mentes, kellemes terepezést kívánok mindenkinek!